

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20156

Aşağıdaki soruların **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İçinde bulunduğumuz çağ gelişen teknolojinin etkisi ile pek çok zararlı maddenin varlığına gebedir. Bu zararlı, toksik maddeler bir insan hakkı sorunu olarak karşımızda durmaktadır. İnsanların önceden bilgilendirilmiş onayları olmadan çok sayıda zararlı maddeye maruz kalması ciddi bir insan hakkı sorunudur. Devletler, işletmeler ve diğer paydaşlar tehlikeli maddelerin insan hakları üzerindeki etkilerine ilişkin çözümleri benimseyebilir ve bu konu hakkında çalışmalarda bulunabilirler.

İlk olarak 1995 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu (Komisyon Kararı 1995/81) tarafından tehlikeli, toksik maddeler ve atıklar konusunda görev alan bir birim kurulmuştur. Şu anda bu görevin başında Özel Raportör olarak ise Dr. Marcos A. Orellana bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Özel Raportörü Marcos Orellana, Hükümetin daveti üzerine 2-13 Aralık 2024 tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaret edecek idi. Fakat Hükümetin "kontrol dışı nedenlerden dolayı" talebi üzerine 29 Kasım'da bu buluşma iptal edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bu görüşmenin iptal edilmiş olmasının gerekçesi nedir?
2. İptal edilmiş olan bu görüşmenin telafisi için hangi tarih belirlenmiştir?
3. Sıfır Atık: Türkiye'nin Sıfır Atık Programı dahilinde bölgesel/uluslararası hangi iş birlikleri mevcuttur?
4. Plastikler kirliliğine yönelik alınan tedbirler nelerdir?
5. İthal edilen plastik atıklara ilişkin nasıl bir tasarrufunuz vardır?
6. Uluslararası kimyasallar ve atık sözleşmelerinin yanı sıra uluslararası, bölgesel ve ulusal insan hakları ve çevre standartlarının uygulanması bağlamında Bakanlığın ne tür çalışmaları mevcuttur?
7. Gemilerin sökülmesi esnasında atık yönetimi ve iş sağlığı/güvenliği bağlamında alınan önlemler nelerdir?
8. Pestisitler, cıva, e-atık, asbest, poliklorlu bifeniller (PCB'ler), Per- ve polifloroalkil maddeler (PFAS), kalıcı organik kirleticiler, kurşun boya ve kurşun asit piller gibi kimyasallar ve tehlikeli atık sorunlarına ve bunların kullanımının azaltılmasına/yok edilmesine ilişkin Bakanlığın yaptığı çalışmalar nelerdir?
9. Özellikle en çok maruz kalan kesim olarak kırılğan durumdaki kişi ve gruplar için tehlikeli madde ve atıkların neden olduğu zararlara karşı etkili bir çözüm yoluna erişim mevcut mudur? Bakanlık bu konular hakkında kişi ya da gruplara bilgilendirme yapmakta mıdır?